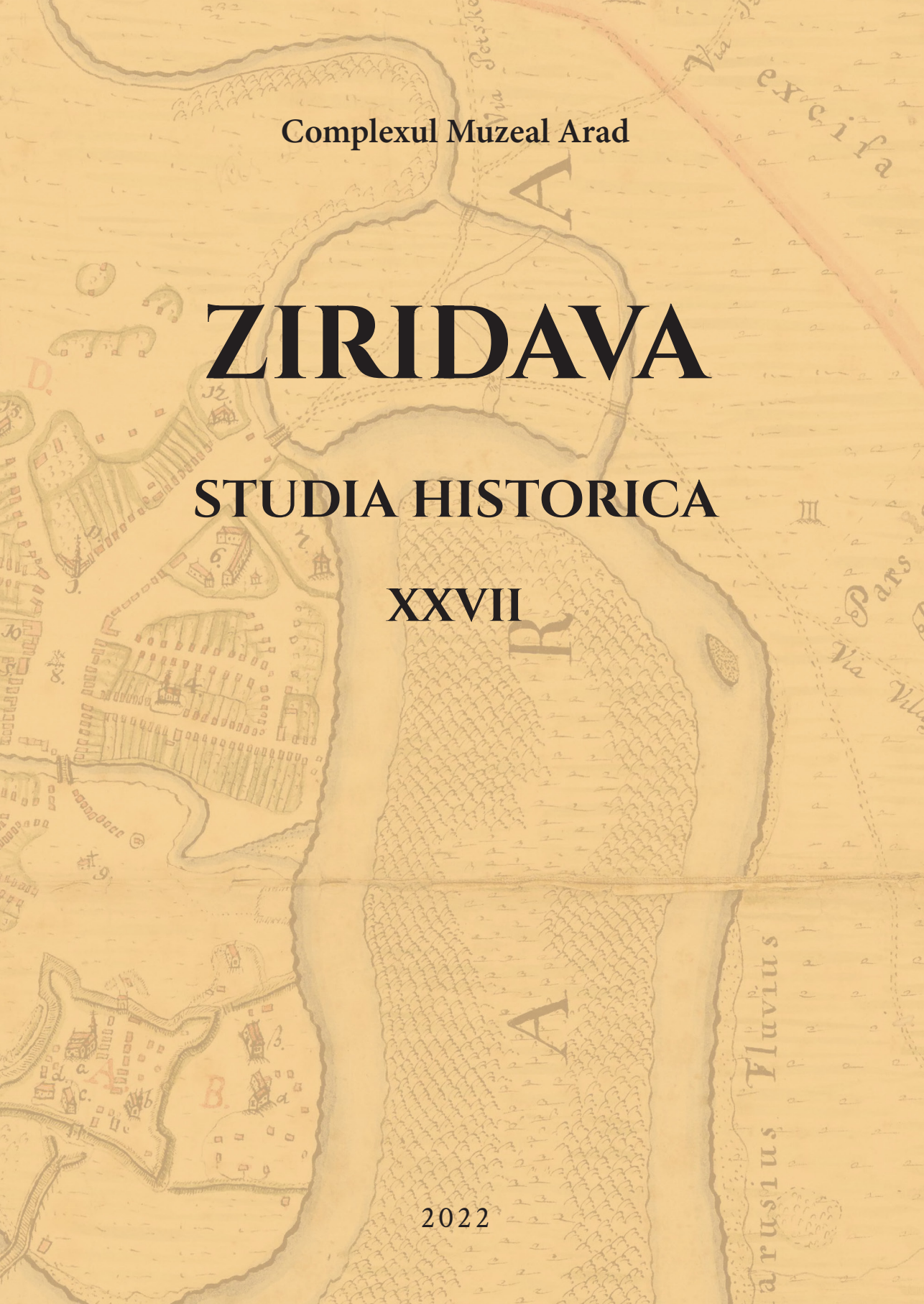

A detailed historical map of Arad, Romania, serves as the background. The map is rendered in a sepia tone with various geographical features and labels. A large river, labeled 'Flavius' and 'arvius', flows through the center. To the left, a fortified area is depicted with numerous small buildings and structures, some labeled with letters like 'A', 'B', 'C', 'D', 'E', 'F', 'G', 'H', 'I', 'J', 'K', 'L', 'M', 'N', 'O', 'P', 'Q', 'R', 'S', 'T', 'U', 'V', 'W', 'X', 'Y', 'Z'. A road labeled 'Via Petrska' runs along the top. Another road, 'Via exercita', is visible on the right. The map also shows various other landmarks, including a large building labeled 'A' and a smaller one labeled 'B'. The overall style is that of an old, hand-drawn map.

Complexul Muzeal Arad

ZIRIDAVA

STUDIA HISTORICA

XXVII

2022

COMPLEXUL MUZEAL ARAD

ZIRIDAVA
STUDIA HISTORICA
XXVII

Editura MEGA
Cluj-Napoca, 2022

**Proiect editorial coordonat de Complexul Muzeal Arad
și susținut financiar de Consiliul Județean Arad**

Consiliul de redacție:

Redactori: SORIN OVIDIU BULBOACĂ, FELICIA ANETA OARCEA

Secretari de redacție: IOAN PAUL COLTA, ADRIANA PANTAZI, ANIKÓ WITMAN

Consiliul științific:

JOSEF WOLF, Institutul pentru Istoria și Geografia Regională a Șvabilor Dunăreni, Tübingen, Germania; OVIDIU PECICAN, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca; MIRCEA MĂRAN, Școala de Studii Înalte pentru Educatori „Mihailo Palov”, Vârșeț, Serbia; ANDREEA EMBER, Centre des Monuments Nationaux, France; EUSEBIU NARAI, Universitatea de Vest Timișoara; CAMIL PETRESCU, Universitatea de Vest Timișoara; ANDREI FLORIN SORA, Universitatea din București, Societatea de Științe Istorice din România; LAURENȚIU ȘTEFAN SZEMKOVICS, Arhivele Naționale Istorice Centrale, București; CORNELIU PĂDUREAN, Universitatea „Aurel Vlaicu” Arad; ANDREI ANDÓ, Universitatea „Aurel Vlaicu” Arad; MARIUS IOAN GREG, Universitatea de Vest „Vasile Goldiș” Arad; DORU SINACI, Biblioteca Județeană „A. D. Xenopol” Arad; DUMITRU TOMONI, Societatea de Științe Istorice din România.

*In Romania, the periodical can be obtained through subscription or exchange,
sent as post shipment, from Museum Arad, Arad, Piata G. Enescu 1, 310131, Romania.
Tel. 0040-257-281847.*

ZIRIDAVA. STUDIA HISTORICA

Any correspondence will be sent to the editor:

MUSEUM ARAD

Piata George Enescu 1, 310131 Arad, RO

e-mail: office@museumarad.ro

The content of the papers totally involve the responsibility of the authors.

Persoane de contact:

Dr. Sorin Ovidiu Bulboacă: sorin_bulboaca@yahoo.com

Dr. Felicia Aneta Oarcea: felly_oarcea@yahoo.com

Dr. Ioan Paul Colta: ioanpaul.colta@gmail.com

ISSN 1224-7316

Copertă: CĂLIN MAN

Tehnoredactare: IOAN DOREL RADU

Editura Mega | www.edituramega.ro

e-mail: mega@edituramega.ro

CUPRINS

- 9 **FELICIA ANETA OARCEA, IOAN PAUL COLTA**
În loc de prefață
In memoriam Onisim Colta (1952–2022)
- 41 **SORIN BULBOACĂ**
Canonici la Capitulul Orod (Arad) în secolele XII–XIV
Canonical in the Chapter of Orod (Arad) in the 12th–14th centuries
- 53 **OVIDIU PECICAN**
A doua versiune a Cronicii din vremea lui Matei Basarab (1640–1646)
The second version of the Chronicle conveyed in the Matei Basarab time (1640–1646)
- 61 **SORIN MITU**
Români și maghiari în Transilvania medievală: raporturi imagologice,
conviețuire etnică și conflicte sociale
*Romanians and Hungarians in medieval Transylvania: imagological relations,
ethnic coexistence and social conflicts*
- 87 **ANDREEA EMBER**
Les espaces cachés de Château de Maisons
The hidden areas of the Castle of Maisons
- 115 **ELENA RODICA COLTA**
Breslele arădene. Rânduieli imperiale și mod de viață
Guilds of Arad. Imperial ordinances and a way of life
- 121 **CAMIL PETRESCU**
Aspecte din presa românească bănățeană până la Marea Unire
Aspects of Romanian written media from Banat before the Great Unification

- 135 **ELENA RODICA COLTA**
Colecționari de cărți vechi din bibliotecile arădene
Collectors of old books from Arad's libraries
- 147 **MARIAN GHEORGHE**
Comportamentul nupțial al luteranilor din orașul Arad (mijlocul secolului al XIX-lea – începutul veacului XX)
The Nuptial behavior of the Luterans in the city of Arad (mid 19th century – early 20th century)
- 165 **MIRCEA MĂRAN**
Noi contribuții la biografia scriitorilor din familia Tințariu
New contributions to the biography of writers from the Tințariu family
- 175 **FELICIA ANETA OARCEA**
Profesorul-preot Nicolae Mihulin (1878–1941). Repere biografice
The professor-priest Nicolae Mihulin (1878–1941). Biographic references
- 185 **CRISTINA GUDIN**
Considerații privind învățământul românesc în anii Primului Război Mondial
Considerations regarding Romanian education during the First World War
- 199 **IOAN BOLOVAN, SORINA PAULA BOLOVAN**
Communication et diplomatie dans la tournée du général Berthelot en Transylvanie (1918–1919)
Communication and diplomacy in general Berthelot's Transylvanian tour (1918–1919)
- 211 **IONELA SIMONA MIRCEA**
Liceul „Mihai Viteazul” – primul liceu românesc de stat din Transilvania
“Mihai Viteazul” High School – the first Romanian state high school in Transylvania
- 231 **MARIN POP**
Din activitatea organizației Partidului Național Român din județul Arad în perioada 1920–1922
From the activity of the organization of the Romanian National Party from Arad county during 1920–1922
- 249 **LAURENȚIU-ȘTEFAN SZEMKOVICS**
Ordinul „Steaua României” conferit șefului contabilității Consistoriului Arad (1923)
The “Star of Romania” Order conferre on the head of accounting of the Consistory of Arad (1923)

- 259 **EUSEBIU NARAI**
Percepția cotidianului bănățean *Vestul* asupra relațiilor româno-franceze în luna aprilie 1931
The perception of the Banat daily Vestul (The West) on the Romanian-French relations in April 1931
- 275 **CLAUDIU SERGIU CĂLIN, MARIUS OANȚĂ**
Procesul intentat celor trei episcopi catolici acuzați de „spionaj în favoarea Vaticanului”: Augustin Pacha, Adalbert Boros și Joseph Schubert
The lawsuit filed against the three Catholic bishops accused of „spying for the Vatican”: Augustin Pacha, Adalbert Boros and Joseph Schubert
- 297 **ALEXANDRU ȘTEFAN**
RECENZIE – Sigiliile și practicile sigilare ale locurilor de adevărare din Transilvania și comitatele învecinate în secolele XIII–XIV
- 299 **MARIUS OANȚĂ**
RECENZIE – Arhidieceza Romano-Catolică de București (1948–1964). Structuri ecleziale centrale

Ordinul „Steaua României” conferit șefului contabilității Consistoriului Arad (1923)

The “Star of Romania” Order conferre on the head of accounting of the Consistory of Arad (1923)

LAURENȚIU-ȘTEFAN SZEMKOVICS*

Abstract. In the article Order of the “Star of Romania” conferred on the head of accounting of the Consistory of Arad (1923), the author, referring to faleristics, heraldry and sigilography, presents the Order of the “Star of Romania” in the rank of Officer with which Călniceanu Aurel, consistorial assessor, head of accounting for the Consistory of Arad, was decorated in 1923.

Keywords: faleristics, heraldry, sigilography, the “Star of Romania” Order, the Consistory of Arad.

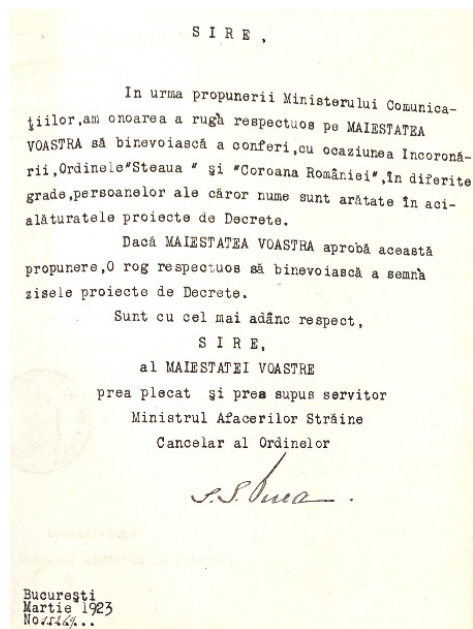
Urmare a propunerii de decorare făcută de Ministerul Comunicațiilor cu ocazia Încoronării Suveranilor României, și a raportului lui I. G. Duca, ministrul Afacerilor Străine, cancelar al Ordinelor, nr. 15.269 din martie 1923 (Il. 1¹), regele Ferdinand I a semnat la București, în 21 martie 1923, decretul nr. 1.207², prin care îi acorda lui Călniceanu Aurel (1881–1941), asesor consistorial, șeful contabilității Consistoriului Arad, Ordinul „Steaua României” în gradul de Ofițer, cu dreptul de a purta însemnele civile (Il. 2³). Prin același act normativ, decorația s-a conferit și altor persoane, atât în gradul de Ofițer, amintit mai înainte, cât și în gradul de Cavaler. Documentul *Tabloul de persoanele propuse pentru decorarea cu*

* Dr., Arhivele Naționale Istorice Centrale, București, laurszem@gmail.com.

¹ Raportul lui I. G. Duca, ministrul Afacerilor Străine, cancelar al Ordinelor, nr. 15.269 din martie 1923. Documentul se află în posesia Arhivelor Naționale Istorice Centrale.

² Aflat la Arhivele Naționale Istorice Centrale, *Ministerul Afacerilor Externe – Cancelaria Ordinelor*, dosar nr. 252/1923.

³ Decretul regal nr. 1.207 din 21 martie 1923. Documentul se află în posesia Arhivelor Naționale Istorice Centrale.

Ordinul „Steaua României” cu ocaziunea încoronării suveranilor consemna pe lângă numele lui Aurel Călniceanu și pe cel al lui Ioan Picu Dăncilă, fost șef al Siguranței, decorat cu Ordinul „Steaua României” în grad de ofițer, și pe Ilarie Buzdugan, director de bancă, decorat cu Ordinul „Steaua României” în grad de cavalier.

Prezentăm, apelând la faleristică⁴, la heraldică⁵ și la sigilografie⁶, descrierea decorației, precum și reproducerile grafice ce provin de la Arhivele Naționale Istorice Centrale și de pe site-ul: <https://www.ordersandmedals.ro>. Ordinul „Steaua României”, instituit prin legea din 10 mai 1877, avea scopul de a recompensa serviciile civile și

militare aduse statului român. Conform *Regulamentului pentru punerea în aplicare a legii relativă la instituirea Ordinului „Steaua României”*⁷, Ordinul „Steaua României” în gradul de Ofițer (II. 3⁸) se prezintă sub forma unei cruci recruciata⁹ de metal, smălțuită albastru-închis, înconjurată de raze convergente, având deasupra coroana regală. Pe aversul crucii, pe centru, se află un medalion rotund, smălțuit roșu, încărcat cu o acvilă, redată în întregime și din față, cu aripile deschise și

⁴ Faleristica – disciplina auxiliară a istoriei care se ocupă cu studiul decorațiilor (ordine, cruci, medalii și semne onorifice); Dorel Bahrin, *Sistemul decorațiilor militare – 2000. Sistemul național de decorații*, Editura Economică, București, 2005, pp. 11–12.

⁵ Heraldica este disciplina auxiliară a istoriei care studiază stemele, blazoanele etc.; Florin Marcu, *Marele dicționar de neologisme*, Editura Saeculum I.O., București, 2000, p. 422.

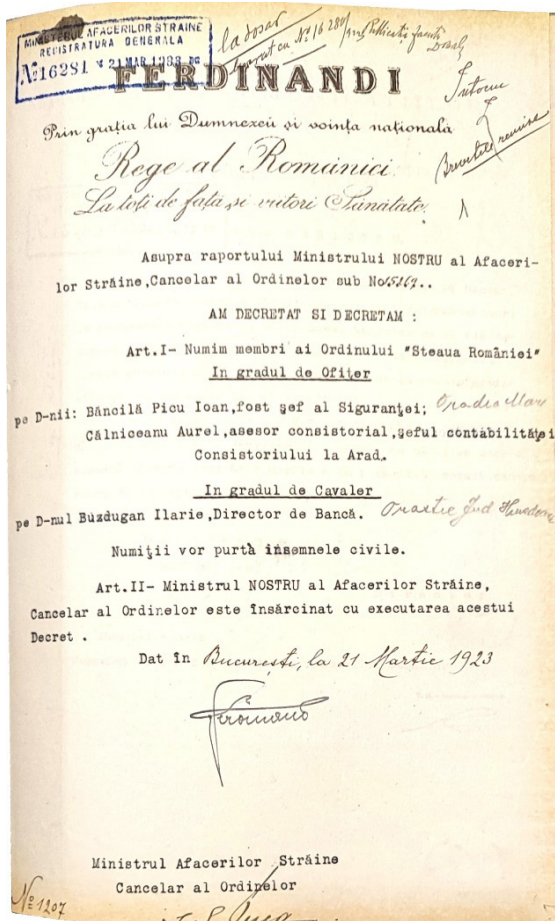
⁶ Sigilografia este disciplina auxiliară a istoriei care se ocupă cu studiul sigiliilor și matricelor sigilare. Franceză la origine, această disciplină nu a întârziat să se extindă în toată Europa, pretutindeni unde, încă din Evul Mediu, se impunea obiceiul de a valida documentele cu sigiliu; Jean-Luc Chassel, *Les sceaux dans l'Histoire, l'Histoire dans les sceaux*, în *Les sceaux, sources de l'histoire médiévale en Champagne. Actes des tables rondes de la Société française d'héraldique et de sigillographie* (Troyes, 2003-Reims, 2004) sous la direction de Jean-Luc Chassel, Paris, Société française d'héraldique et de sigillographie, 2007, p. 9.

⁷ Decretul regal nr. 3.505 din 11 octombrie 1906, aflat, în copie, la Arhivele Naționale Istorice Centrale, *Ministerul Afacerilor Externe – Cancelaria Ordinilor*, dosar nr. 642.

⁸ Ordinul „Steaua României” în gradul de Ofițer (avers și revers). Sursa: <https://www.ordersandmedals.ro>.

⁹ Cruce recruciata = cruce ale cărei brațe au extremitățile în formă de cruce; Silviu Andrieș-Tabac, „Tipologia crucii heraldice”, în *Analecta Catholica*, IV, 2008, Chișinău, 2010, p. 111.

cu zborul în jos, cu capul întors spre aripa dreaptă, ținând în cioc o cruce dispusă în bandă¹⁰, stând cu picioarele pe un fulger, totul aurit. Medalionul este înconjurat de o bordură¹¹ emailată albastru, în care este scrisă, cu litere majuscule, aurii, deviza¹²: *** **IN FIDE SALUS** (SALVAREA ÎN CREDINȚĂ). Bordura este înconjurată de o ghirlandă de ramuri de stejar verde, prinsă, în dreptul brațelor crucii, cu panglici aurii așezate în săritoare¹³. Pe revers, pe centru, într-un medalion rotund, asemănător cu cel de pe avers, dar puțin mai mare în diametru, cifra domnitorului Carol I (două litere „C” adosate și intercalate în care este înscrisă cifra romană „I”) încoronată de o coroană închisă¹⁴, terminată

¹⁰ Banda = piesa onorabilă a scutului realizată prin trasarea a două diagonale din colțul drept superior spre colțul stâng inferior, formând o fâșie ce este reprezentată în alt smalt decât câmpul. Conform cerințelor artei heraldice, banda trebuie să ocupe circa $\frac{1}{3}$ din lățimea scutului; *Dicționar al științelor speciale ale istoriei. Arhivistică, cronologie, diplomatică, genealogie, heraldică, paleografie, sigilografie*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1982, p. 52.

¹¹ Bordura = piesă care înconjoară scutul, așa cum indică și numele său. Este simbolul protecției, al bunăvoinței și al recompensei; Cte Alph. O Kelly de Galway, *Dictionnaire archéologique et explicatif de la science du blason*, tome I, Bergerac, Imprimerie générale du Sud-Ouest, 1901, p. 95.

¹² Deviza = inscripție conținând o maximă morală, o exclamație, o formulă de credință, un angajament; *Dicționar al științelor speciale*, p. 100.

¹³ Săritoarea (crucea în curmeziș) = piesa onorabilă a scutului care se realizează prin suprapunerea benzii cu bara; *Dicționar al științelor speciale*, p. 186.

¹⁴ Coroană închisă = coroana formată dintr-un cerc frontal de care se prind mai multe arcuri ce se unesc în partea superioară; de obicei, este dotată cu pietre prețioase și terminată printr-un glob cruciger; *Dicționar al științelor speciale*, p. 90.

cu glob crucifer¹⁵, totul aurit. Însemnele Ordinului sunt de aur pentru gradul de Ofițer. Panglica este moarăță roșie cu câte două dungi albastre-închis pe fiecare margine și având, la centru, o rozetă cu un diametru de 25 mm¹⁶.

¹⁵ Glob crucifer = sferă suprapusă de o cruce care se găsește în vârful coroanelor închise, în mâna unor personaje sau deasupra unor scuturi; este însemn al puterii suverane, atribut al suveranității. În heraldica românească globul crucifer este întâlnit în stemele Țării Românești, în armele Moldovei și armeriile statului român. Sfera simbolizează pământul, iar crucea de pe sferă simbolizează dominația creștină asupra lumii; *Dicționar al științelor speciale*, p. 127; Paola Rapelli, „Simboluri ale puterii și mari dinastii”, *Monitorul Oficial*, 2009, pp. 40–41.

¹⁶ *Status des Ordres royaux de Roumanie*, Bucurest, Imprimerie de l'État, 1888, pp. 5–18; *Anuarul Ordinilor române pe anul 1889 împreună cu statutele lor organice*, București, Imprimeria Statului, 1890, pp. III–IX; P. V. Năsturel, *Medaliile și decorațiunile române. Descrierea și portul lor de către civili, militari, clerici, magistrați și doamne*, București, Tipo-Litografia Societății „Tiparul”, 1901, pp. 11–14; Constantin I. Istrati, *Primele însemne de distincțiuni și decorațiuni române*, București, Librăriile Sococ & Comp. și C. Sfetea; Viena, Gerold & Comp.; Berlin, R. Friedlaender & Sohn; Lipsca, O. Harrassowitz, 1913; extras din „Analele Academiei Române. Memoriile Secțiunii Științifice”, Seria II, tom. XXXVI, no. 2, pp. 13–15; N. T. Ionescu, *Decorațiunile române – ordine, cruci și medalii*, Editura și Institutul de Arte Grafice C. Speter, București, 1915, pl. II; Vintilă Ivănceanu, Petre Ionescu, Petre P. Sterescu și C. Tâmpăanu, *Ordine, cruci și medalii române. Istoric, legi și regulamente*, Imprimeria Statului, București, 1927, pp. 25–46; I. G. F. Cricoveanu, *Codul decorațiunilor și al medaliilor conținând legile, regulamentele și decretele relative la crearea decorațiunilor și a medaliilor de la 1860 și până azi*, tomul VI, ediție revăzută și completată, Giurgiu, Tipografia „Ulpiu Stanculescu”, 1928, pp. 66–90; Gr. Constandache, „Medaliile și decorațiunile militare românești”, în *Buletinul Societății Numismatice Române*, anii XXIX–XXXVI, nr. 83–90, 1935–1942, p. 194; C. Flondor, Const. Moisil, *Decorațiunile românești*, în *Enciclopedia României*, vol. 1, 1938, pp. 86–87; Bernard Fitzsimons, *Heraldry & Regalia of War*, Beekman House, New York, 1973, p. 87; Fl. Marinescu, „Modificări survenite în sistemul de decorații românești în deceniul patru al secolului XX” (II), în *Studii și materiale de muzeografie și istorie militară*, tom 9, 1976, pp. 146–147; Maria Dogaru, *Aspirația poporului român spre unitate și independență oglindită în simbol. Album heraldic*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1981, pp. 129–130; Ștefan Catone, Neculae Șerbănescu, Dumitrașcu Bedivan, *România: decorații 1859–1991*, Cover, București, 1992, p. 17; Elena Artimon, „Ordine, medalii și decorații din Primul Război Mondial aflate în colecțiile Muzeului de Istorie din Bacău”, în *Carpica*, XXIV, Complexul Muzeal „Iulian Antonescu” Bacău, 1993, pp. 167–168, 173; Ion Safta, Rotaru Jipa, Tiberiu Velter, Floricel Marinescu, *Decorații românești de război 1860–1947*, Editura Universitaria, București, 1993, pp. 38–47; Eugen Calianu, *Decorațiile românești de la Cuza-Vodă la regele Mihai I*, Editura Eminescu, București, 2006, pp. 16–18; *Enciclopedia Armatei României*, coord.: Amiral prof. univ. dr. Gheorghe Marin, Editura CTEA, București, 2009, pp. 1030–1031; Cristina Pinzariu, „Medalii românești din colecția Complexului Muzeal Bucovina”, în *Suceava. Anuarul Complexului Muzeal Bucovina*, XXXIV–XXXV–XXXVI, 2007–2008–2009, Suceava, 2009, pp. 286–287; Eugen Stănescu, Gavriil Preda, Mircea Cosma, Iulia Stănescu, *Cavaleri ai Ordinului militar de război „Mihai Viteazul”*, Sibiu, Salgo, 2012, pp. 12–13; Toma Rădulescu, „Ordine și decorații românești și străine care au aparținut acad. dr. Constantin Angelescu (1869–1948)”, în *Argesis. Studii și comunicări*, Seria Istorie, XXII, Editura Ordessos, Pitești, 2013, pp. 351, 358; Tudor Alexandru Martin, Katiușa Pârvan, Cătălina Opaschi, *Onoarea națiunilor (II). Ordine și decorații românești din patrimoniul Muzeului Național de Istorie a României*, Muzeul Național de Istorie a României,

București, 2016, pp. 42–52; Laurențiu-Ștefan Szemkovics, „Distincții acordate grănicerilor în perioada 1918–1919”, în *Forum ISOP*, publicație editată de Institutul de Studii pentru Ordine Publică, nr. 5, aprilie 2018, p. 6; Idem, *Distincții acordate jandarmilor în perioada 1917–1919*, Editura Ministerului Afacerilor Interne, București, 2018, pp. 5–9; Idem, „Distincții conferite clerului român în 1918”, în *Analele Aradului*, anul IV, nr. 4, 2018, Supliment: *100 de ani de la Marea Unire*, Colecția „Astra Arădeană – 1863”, „Vasile Goldiș” University Press, Arad, pp. 337–339; Idem, „Distincții conferite jandarmilor români în perioada 1917–1919”, în *Oltenia. Studii. Documente. Culegeri*, Seria IV-a, nr. 6, 2018, Editura SITECH, Craiova, 2018, pp. 69–71; Idem, „Distincții onorifice acordate clerului român în 1918”, în *Crisia*, nr. XLVIII, 2018, Editura Muzeului Țării Crișurilor, Oradea, pp. 211–212, 219; Idem, „Distincții onorifice acordate grănicerilor români în 1916”, în *Monitor cultural-educativ*, nr. II/2018, Editura Ministerului Afacerilor Interne, București, 2018, pp. 12–13 și 23; Idem, „Două distincții acordate unor polițiști în 1919”, în *Monitor cultural-educativ*, nr. I/2018, Editura Ministerului Afacerilor Interne, București, 2018, pp. 13–14, 17; Idem, „Decorație conferită episcopului Buzăului în 1919”, în *Analele Buzăului*, XI, Buzău, 2019, pp. 145–151; Idem, *Decorații conferite clerului român (1916–1919) / Decorations awarded to the Romanian clergy (1916–1919)*, Edit Moroșan, București, 2019, pp. 15–18; Idem, *Decorații conferite personalului polițienesc în perioada 1917–1919 / Decorations awarded to the Police staff between 1917–1919*, Editura Ministerului Afacerilor Interne, București, 2019, pp. 14–18; Idem, „Decorații conferite unor jandarmi români în anul 1918”, în *Jandarmeria Română*, nr. 48, septembrie 2019, pp. 73–74; Idem, *Distincții onorifice conferite grănicerilor români în perioada 1916–1917*, Editura Ministerului Afacerilor Interne, București, 2019, pp. 16–18, 19, 24; Idem, „Patru decorații conferite unor grăniceri români”, în *Buletin documentar și de informare privind activitatea de prevenire și combatere a corupției*, anul XIII, nr. 1 (24), Serie Nouă, Editura Ministerului Afacerilor Interne, 2019, pp. 31–33, 43; Idem, *Decorații primite de jandarmii români (1916–1920) / Decorations received by the Romanian gendarmes (1916–1920)*, Editura Ministerului Afacerilor Interne, București, 2020, pp. 17–21; Idem, Ordinul „Steaua României” acordat unui director la Direcția Generală a Porturilor și Căilor de Comunicație pe Apă la T.-Severin (1924)”, în *Cronica de Severin*, anul X, nr. 341, 2 noiembrie 2021, p. 10; Idem, „Ordinul „Steaua României” conferit unui maior din Corpul de Jandarmi (1920)”, în *Jandarmeria Română*, numărul 56, septembrie 2021, p. 73; Idem, „Ordinul „Steaua României” conferit în 1921 prefectului județului Sălaj”, în *Caiete Silvane. Revistă de cultură sub egida Uniunii Scriitorilor din România*, nr. 206, martie 2022, p. 36; Idem, „Ordinul „Steaua României” conferit prefectului județului Mușcel (1887)”, în *Suflet Mușcelean*, anul III, nr. 5, martie MMXXII, p. 10; Idem, „Ordinul „Steaua României” conferit comandantului Corpului I Armată, la Craiova (1923)”, în *Oltenia. Studii. Documente. Culegeri*, Seria a IV-a, nr. 9, 2021, Editura SITECH, Craiova, 2021, pp. 212–215; Idem, „Arădeni decorați cu ocazia Încoronării Suveranilor României (1922)”, în *Administrație românească arădeană. Studii și comunicări din Banat-Crișana*, coordonatori: Doru Sinaci, Sorin Bulboacă, vol. XVII, „Vasile Goldiș” University Press, Arad, 2022, pp. 147–172; Idem, „Decorație acordată în 1922 prefectului județului Sălaj”, în *Caiete Silvane. Revistă de cultură sub egida Uniunii Scriitorilor din România*, nr. 209, iunie 2022, p. 39; Idem, „Decorație conferită vicepreședintelui Societății Invalizilor de Război din Turnu-Severin (1923)”, în *Cronica de Severin*, anul XI, nr. 371, 21 iunie 2022, p. 4; Laurențiu-Ștefan Szemkovics, Augustin Mureșan, *Distincții onorifice conferite grănicerilor români în perioada 1918–1919 / Honorary distinctions awarded to Romanian frontier guards between 1918 and 1919*, Editura Ministerului Afacerilor Interne / Edit Moroșan, București, 2018, pp. 17–18 și 86.

II. 3. Ordinul „Steaua României” în grad de ofițer, acordat lui Aurel Călniceanu (avers/revers)

Bibliografie

Surse inedite

Arhivele Naționale Istorice Centrale

Ministerul Afacerilor Externe – Cancelaria Ordinelor,

dosar nr. 252/1923 și dosar 642.

Surse editate. Lucrări generale și speciale

Andrieș-Tabac, Silviu, „Tipologia crucii heraldice”, în *Analecta Catholica*, IV, 2008, Chișinău, 2010.

Anuarul Ordinelor române pe anul 1889 împreună cu statutele lor organice, București, Imprimeria Statului, 1890.

Artimon, Elena, „Ordine, medalii și decorații din Primul Război Mondial aflate în colecțiile Muzeului de Istorie din Bacău”, în *Carpica*, XXIV, Complexul Muzeal „Iulian Antonescu” Bacău, 1993.

Bahrin, Dorel, *Sistemul decorațiilor militare – 2000. Sistemul național de decorații*, Editura Economică, București, 2005.

Calianu, Eugen, *Decorațiile românești de la Cuza-Vodă la regele Mihai I*, Editura Eminescu, București, 2006.

Catone Ștefan, Șerbănescu Neculae, Bedivan Dumitrașcu, *România: decorații 1859–1991*, Cover, București, 1992.

Chassel, Jean-Luc, „Les sceaux dans l Histoire, l Histoire dans les sceaux”, în *Les sceaux, sources de l histoire médiévale en Champagne. Actes des tables rondes de la Société française d héraldique et de sigillographie (Troyes, 2003-Reims, 2004)* sous la direction de Jean-Luc Chassel, Paris, Société française d héraldique et de sigillographie, 2007.

Constandache, Gr., *Medaliile și decorațiunile militare românești*, în „Buletinul Societății Numismatice Române”, anii XXIX–XXXVI, nr. 83–90, București, 1935–1942.

Cricoveanu, I. G. F., *Codul decorațiunilor și al medaliilor conținând legile, regulamentele și decretele relative la crearea decorațiunilor și a medaliilor de la 1860 și până azi*, tomul VI, ediție revăzută și completată, Tipografia „Ulpiu Stanculescu”, Giurgiu, 1928.

Dicționar al științelor speciale ale istoriei. Arhivistică, cronologie, diplomatică, genealogie, heraldică, paleografie, sigilografie, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1982.

Dogaru, Maria, *Aspirația poporului român spre unitate și independență oglindită în simbol. Album heraldic*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1981.

Enciclopedia Armatei României, coord.: Amiral prof. univ. dr. Gheorghe Marin, Editura CTEA, București, 2009.

- Fitzsimons, Bernard, *Heraldry & Regalia of War*, Beekman House, New York, 1973.
- Flondor, C., Moisil, Const., „Decorațiunile românești”, în *Enciclopedia României*, vol. 1, București, 1938.
- Ionescu, N. T., *Decorațiunile române – ordine, cruci și medalii*, Editura și Institutul de Arte Grafice C. Speter, București, 1915.
- Istrati, I. Constantin, „Primele însemne de distincțiuni și decorațiuni române”, București, Librăriile Socec & Comp. și C. Sfetea; Viena, Gerold & Comp.; Berlin, R. Friedlaender & Sohn; Lipsca, O. Harrassowitz, 1913; extras din *Analele Academiei Române. Memoriile Secțiunii Științifice*, Seria II, tom. XXXVI, no. 2, pp. 9–15.
- Ivănceanu Vintilă, Ionescu Petre, Sterescu P. Petre, Tâmpeanu C., *Ordine, cruci și medalii române. Istoric, legi și regulamente*, Imprimeria Statului, București, 1927.
- Marcu, Florin, *Marele dicționar de neologisme*, Editura Saeculum I.O., București, 2000.
- Marinescu, Fl., „Modificări survenite în sistemul de decorații românești în deceniul patru al secolului XX (II)”, în *Studii și materiale de muzeografie și istorie militară*, tom 9, 1976.
- Martin, Tudor Alexandru, Pârvan, Katiușa, Opaschi, Cătălina, *Onoarea națiunilor (II). Ordine și decorații românești din patrimoniul Muzeului Național de Istorie a României*, Muzeul Național de Istorie a României, București, 2016.
- Năsturel, P. V., *Medaliile și decorațiunile române. Descrierea și portul lor de către civili, militari, clerici, magistrați și doamne*, Tipo-Litografia Societății „Tiparul”, București, 1901.
- O Kelly de Galway, Cte Alph., *Dictionnaire archéologique et explicatif de la science du blason*, tome I, Imprimerie générale du Sud-Ouest, Bergerac, 1901.
- Pinzariu, Cristina, „Medalii românești din colecția Complexului Muzeal Bucovina”, în *Suceava. Anuarul Complexului Muzeal Bucovina*, XXXIV–XXXV–XXXVI, 2007–2008–2009, Suceava, 2009.
- Rapelli, Paola, „Simboluri ale puterii și mari dinastii”, *Monitorul Oficial*, București, 2009.
- Rădulescu, Toma, „Ordine și decorații românești și străine care au aparținut acad. dr. Constantin Angelescu (1869–1948)”, în *Argesis. Studii și comunicări*, Seria Istorie, XXII, Editura Ordessos, Pitești, 2013.
- Safta Ion, Jipa Rotaru, Velter Tiberiu, Marinescu Floricel, *Decorații românești de război 1860–1947*, Editura Universitaria, București, 1993.
- Status des Ordres royaux de Roumanie*, Imprimerie de l'État, Bucarest, 1888.
- Stănescu Eugen, Preda Gavriil, Cosma Mircea, Stănescu Iulia, *Cavaleri ai Ordinului militar de război „Mihai Viteazul”*, Sibiu, Salgo, 2012.
- Szemkovics, Laurențiu-Ștefan, „Distincții acordate grănicerilor în perioada 1918–1919”, în *Forum ISOP*, publicație editată de Institutul de Studii pentru Ordine Publică, nr. 5, aprilie 2018.

- Szemkovics, Laurențiu-Ștefan, *Distincții acordate jandarmilor în perioada 1917–1919*, Editura Ministerului Afacerilor Interne, București, 2018.
- Szemkovics, Laurențiu-Ștefan, „Distincții conferite clerului român în 1918”, în *Analele Aradului*, anul IV, nr. 4, Supliment: *100 de ani de la Marea Unire*, Colecția „Astra Arădeană – 1863”, „Vasile Goldiș” University Press, Arad, 2018.
- Szemkovics, Laurențiu-Ștefan, „Distincții conferite jandarmilor români în perioada 1917–1919”, în *Oltenia. Studii. Documente. Culegeri*, Seria IV-a, nr. 6, 2018, Editura SITECH, Craiova, 2018.
- Szemkovics, Laurențiu-Ștefan, „Distincții onorifice acordate clerului român în 1918”, în *Crisia*, nr. XLVIII, Editura Muzeului Țării Crișurilor, Oradea, 2018.
- Szemkovics, Laurențiu-Ștefan, „Distincții onorifice acordate grănicerilor români în 1916”, în *Monitor cultural-educativ*, nr. II, Editura Ministerului Afacerilor Interne, București, 2018.
- Szemkovics, Laurențiu-Ștefan, „Două distincții acordate unor polițiști în 1919”, în *Monitor cultural-educativ*, nr. I, Editura Ministerului Afacerilor Interne, București, 2018.
- Szemkovics, Laurențiu-Ștefan, Mureșan, Augustin, *Distincții onorifice conferite grănicerilor români în perioada 1918–1919 / Honorary distinctions awarded to Romanian frontier guards between 1918 and 1919*, Edit Moroșan, București, 2018.
- Szemkovics, Laurențiu-Ștefan, „Decorație conferită episcopului Buzăului în 1919”, în *Analele Buzăului*, XI, Buzău, 2019.
- Szemkovics, Laurențiu-Ștefan, *Decorații conferite clerului român (1916–1919) / Decorations awarded to the Romanian clergy (1916–1919)*, Edit Moroșan, București, 2019.
- Szemkovics, Laurențiu-Ștefan, *Decorații conferite personalului polițienesc în perioada 1917–1919 / Decorations awarded to the Police staff between 1917–1919*, Editura Ministerului Afacerilor Interne, București, 2019.
- Szemkovics, Laurențiu-Ștefan, „Decorații conferite unor jandarmi români în anul 1918”, în *Jandarmeria Română*, București, 2019.
- Szemkovics, Laurențiu-Ștefan, *Distincții onorifice conferite grănicerilor români în perioada 1916–1917*, Editura Ministerului Afacerilor Interne, București, 2019.
- Szemkovics, Laurențiu-Ștefan, „Patru decorații conferite unor grăniceri români”, în *Buletin documentar și de informare privind activitatea de prevenire și combatere a corupției*, anul XIII, nr. 1 (24), Serie Nouă, Editura Ministerului Afacerilor Interne, București, 2019.
- Szemkovics, Laurențiu-Ștefan, *Decorații primite de jandarmii români (1916–1920) / Decorations received by the Romanian gendarmes (1916–1920)*, Editura Ministerului Afacerilor Interne, București, 2020.
- Szemkovics, Laurențiu-Ștefan, „Ordinul „Steaua României” acordat unui director la Direcția Generală a Porturilor și Căilor de Comunicație pe Apă la T.-Severin

- (1924)", în *Cronica de Severin*, anul X, nr. 341, Drobeta Turnu Severin, 2 noiembrie 2021.
- Szemkovics, Laurențiu-Ștefan, „Ordinul „Steaua României” conferit unui maior din Corpul de Jandarmi (1920), în „Jandarmeria Română”, numărul 56, București, septembrie 2021.
- Szemkovics, Laurențiu-Ștefan, „Ordinul „Steaua României” conferit comandantului Corpului I Armată, la Craiova (1923)”, în *Oltenia. Studii. Documente. Culegeri*, Seria a IV-a, nr. 9, Editura SITECH, Craiova, 2021.
- Szemkovics, Laurențiu-Ștefan, „Ordinul „Steaua României” conferit în 1921 prefectului județului Sălaj”, în „*Caiete Silvane*”. *Revistă de cultură sub egida Uniunii Scriitorilor din România*, nr. 206, Zalău, 2022.
- Szemkovics, Laurențiu-Ștefan, „Ordinul „Steaua României” conferit prefectului județului Mușcel (1887)”, în *Suflet Mușcelean*, anul III, Câmpulung-Muscel, nr. 5, martie MMXXII (2022).
- Szemkovics, Laurențiu-Ștefan, „Decorație conferită vicepreședintelui Societății Invalizilor de Război din Turnu-Severin (1923)”, în *Cronica de Severin*, anul XI, nr. 371, 21 iunie 2022.
- Szemkovics, Laurențiu-Ștefan, „Arădeni decorați cu ocazia Încoronării Suveranilor României (1922)”, în *Administrație românească arădeană. Studii și comunicări din Banat-Crișana*, coordonatori: Doru Sinaci, Sorin Bulboacă, vol. XVII, „Vasile Goldiș” University Press, Arad, 2022.
- Szemkovics, Laurențiu-Ștefan, „Decorație acordată în 1922 prefectului județului Sălaj”, în *Caiete Silvane. Revistă de cultură sub egida Uniunii Scriitorilor din România*, nr. 209, Zalău, 2022.